

ASSOCIATION BETWEEN LIFESTYLE FACTORS AND METABOLIC
SYNDROME AMONG POPULATION OF BANPHAEO DISTRICT,
SAMUTSAKORN THAILAND, 2008

NITIKORN PHOOSUWAN 5037152 PHPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN INFECTIOUS DISEASES AND
EPIDEMIOLOGY

THESIS ADVISORY COMMITTEE: KULAYA NARKSAWAT D.D.S., M.P.H.,
M.Sc., MANDHANA PRADIPASEN, Dr.P.H., REWADEE CHONGSUWAT,
Ph.D.(FOOD, NUTRITION, AND DIETETICS)

ABSTRACT

A population based case-control study was conducted to assess the association between lifestyle and metabolic syndrome in Banphaeo District, Samutsakorn Province, Thailand. The study population consisted of cases who had metabolic syndrome and the controls were those who did not have metabolic syndrome; using the definition of the third report of National Cholesterol Education Program (NCEP). Both cases and controls were participants of the Banphaeo Routine Hypertension and Diabetes Screening Program (BRHDSP) between November 2007 and June 2008. Data were collected by home visits to conduct interviews regarding lifestyles over the past 1-2 years, including physical activities from occupation and exercise, eating habits, smoking and alcohol drinking habits, and mental health.

Results from multivariate analysis, stratified by gender, found significant lifestyle differences between male participants who undertook physical activity and those who had sedentary activity occupations (OR 2.82, 95% CI 1.22-6.55), together with a high intake of seafood (squid, shrimp, shells, excluding fish) (OR 4.82, 95% CI 1.36-17.15). Among female participants, there were no significant lifestyle differences but when their age increased by one year, they were more likely to have at least three out of the five criteria for metabolic syndrome (OR 1.05, 95%CI 1.01-1.10).

Results from the study suggest the risk factors are found in both men and women. Strengthening the existing health promotion programs for the modification of lifestyles can help to reduce the risks of developing metabolic syndrome and future cerebrovascular and heart diseases.

KEY WORDS : METABOLIC SYNDROME / RISK FACTOR / LIFESTYLE

89 pages

ปัจจัยทางวิถีชีวิตที่มีผลต่อการเกิดโรคเมตาบอลิกซินโดรมในประชาชนอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร
ASSOCIATION BETWEEN LIFESTYLE FACTORS AND METABOLIC SYNDROME AMONG
POPULATION OF BANPHAEO DISTRICT, SAMUTSAKORN THAILAND, 2008

นิติกร ภู่อุวรรณ 5037152 PHPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร) สาขาวิชาเอกโรคติดเชื้อและวิทยาการระบาด

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: กุลยา นาคสวัสดิ์, M.Sc.(MEDICAL EPIDEMIOLOGY), มันทนา
ประทีปะเสน, Dr.P.H.(EPIDEMIOLOGY), เรวดี จงสุวัฒน์, Ph.D. (FOOD, NUTRITION, AND DIETETICS)

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงสังเกตแบบเคสคอนโทรลในชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางวิถีชีวิตและปัจจัยอื่นที่มีผลต่อโรคเมตาบอลิกซินโดรมในประชาชนอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร การศึกษาใช้เกณฑ์โรคเมตาบอลิกซินโดรมจากรายงานฉบับที่ 3 ของ NCEP โดยกลุ่มประชากรศึกษาประกอบด้วยกลุ่มผู้ป่วยด้วยโรคเมตาบอลิกซินโดรมจำนวน 196 ราย และกลุ่มเปรียบเทียบที่ไม่มีโรคเมตาบอลิกซินโดรมจำนวน 212 ราย ที่มีอายุ 35 ถึง 60 ปี ที่เข้าร่วมโครงการคัดกรองโรคความดันโลหิตสูงและโรคเบาหวานที่ดำเนินการโดยกระทรวงสาธารณสุขในเดือนพฤศจิกายน 2550 ถึงเดือนมิถุนายน 2551 เก็บข้อมูลด้วยการเยี่ยมบ้านและโดยสัมภาษณ์ปัจจัยทางวิถีชีวิตในช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมา ซึ่งได้แก่ ลักษณะของกิจกรรมทางกายจากการประกอบอาชีพ และการออกกำลังกาย พฤติกรรมบริโภคอาหาร การดื่มแอลกอฮอล์ การสูบบุหรี่ และสุขภาพจิต

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงซ้อนโดยการแยกเพศ พบว่าในเพศชายปัจจัยทางวิถีชีวิตหรือพฤติกรรมที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ การมีอาชีพที่ส่วนใหญ่ของเวลาการทำงานไม่ได้เคลื่อนไหวหรือใช้แรงงาน (OR 2.82, 95%CI 1.22-6.55) และการบริโภคอาหารทะเลได้แก่ ปลาหมึก กุ้ง และหอย ไม่รวมปลา (OR 4.82, 95%CI 1.36-17.15) ในเพศหญิงไม่พบปัจจัยทางวิถีชีวิตที่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่พบว่าโอกาสที่เพศหญิงจะมีอาการ 3 ใน 5 ของเมตาบอลิกซินโดรมจะเพิ่มขึ้นทุกปีที่อายุเพิ่มขึ้นหนึ่งปี (OR 1.05, 95%CI 1.01-1.10)

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นถึงปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคอ้วนลงพุงในเพศชาย การพัฒนาและปรับปรุงกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่มีอยู่ เช่น การออกกำลังกาย จะสามารถลดอุบัติการณ์การเกิดโรคอ้วนลงพุงที่สามารถนำไปสู่การเกิดโรคหลอดเลือดสมองและโรคหลอดเลือดหัวใจได้